

FIȘA DISCIPLINEI

BIOETICĂ ȘI ETICĂ ÎN CERCETAREA ACADEMICĂ

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Biologie și Geologie
1.3 Departamentul	Taxonomie și Ecologie
1.4 Domeniul de studii	Biologie
1.5 Ciclu de studii	Masterat
1.6 Programul de studiu / Calificarea	La zi / ECOLOGIE SISTEMICĂ ȘI CONSERVARE / MASTER

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Bioetică și etică în cercetarea academică, BMR1205						
2.2 Titularul activităților de curs	Șef lucrări dr. Alexandru Nicolae STERMIN						
2.3 Titularul activităților de seminar	Șef lucrări dr. Alexandru Nicolae STERMIN						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2. curs	2/2	3.3 seminar/laborator	2/2
3.4 Total ore din planul de învățământ	108	Din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					10
Examinări					5
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		60			
3.8 Total ore pe semestru		108			
3.9 Numărul de credite		5			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Genetica
4.2 de competențe	Informarea prin studiul bibliografic <ul style="list-style-type: none"> • Intocmirea referatelor bibliografice

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Suport logistic video
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Participarea la minim 80% din lucrările de seminar este condiție pentru participarea la examen

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea și înțelegerea principiilor generale de etica • Cunoașterea și înțelegerea principiilor de etică și integritate academică • Cunoașterea și înțelegerea temelor majore ale bioeticii în epoca contemporană • Dezvoltarea capacității de a realiza un studiu de caz pe teme de bioetică • Dezvoltarea deprinderii de a participa activ la dezbateri pe teme actuale de bioetică
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • dezvoltarea capacității de a utiliza noțiunile de etică și bioetică • dezvoltarea gândirii critice cu perspectivă largă • utilizarea noțiunilor teoretice în rezolvarea problemelor practice

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • 1. Cunoașterea și înțelegerea temelor majore de dezbateri în bioetica contemporană
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Definirea obiectului de studiu al bioeticii; - cunoașterea problemelor majore ale eticii contemporane; - înțelegerea aspectelor etice ale cercetării științifice; - discutarea aspectelor etice din domeniile fizicii, chimiei și biologiei; - cunoașterea problemelor de etică asociate cercetărilor din genetica contemporană - etica medicală și farmaceutică

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare*	Observații
1. Introducere. Fundamentele filosofice ale eticii. Diferențe între etică și morală. Competența etică și autoritatea etică. Tipuri de etică.	prelegere frontală, utilizând metode intuitive	
2. Fundamentele evolutive ale eticii.	prelegere frontală	
3. Bioetică socială – aspecte privind rasa, etnia, orientarea sexuală, organizarea socială și diversitatea culturală.	prelegere frontală	
4. Clonarea organismelor vii, caracteristici și probleme etice. Fertilizarea <i>in vitro</i> , celulele stem – probleme etice și perspectivele acestor tehnologii.	prelegere frontală, dezbateri	
5. Ingineria genetică deschide o nouă cutie a Pandorei. Modalitățile de manipulare genetică a organismelor vegetale din perspectiva riscurilor pentru om și mediul înconjurător	prelegere frontală, dialog	

6. Transformarea genetică a plantelor – riscuri posibile în funcție de caracterul supus transformării. Importanța conștientizării publicului pentru acceptarea produselor rezultate din modificarea genetică a plantelor. Legislația europeană în domeniul eliberării organismelor transformate genetic, stadiul legislativ în România	prelegere frontală, dezbateri	
7. Etica în studiile ce folosesc animale de laborator. Etica în problemele de mediu – conservarea speciilor și reconstrucția ecologică.	prelegere frontală, dezbateri	
8. Etică și integritate academică	prelegere frontală,	
9. Etică și integritate academică	prelegere frontală,	
10. Etică și integritate academică	prelegere frontală, dezbateri	
11. Etică și integritate academică	prelegere frontală,	
12. Etică și integritate academică	prelegere frontală, dialog	
13. Etică și integritate academică	prelegere frontală, dialog	
14. Etică și integritate academică	prelegere frontală, dezbateri	
<p>Bibliografie</p> <p>1. Kerns T. Introduction to bioethics. http://www.bioethicscourse.info/lecsite/ethicsintro.html</p> <p>2. Pence G. 2000. A dictionary of common philosophical terms. The McGraw-Hill companies, Inc. New York St. Louis San Francisco.</p> <p>3. Post, S.P. (ed.), 2004. Encyclopedia of bioethics. Ed. Thomson, NY.</p> <p>4. Rakosy-Tican E. 2005. Inginerie genetică vegetală – note de curs, Casa Cartii de Stiinta Cluj-Napoca, ISBN 973-686-704-8 (242 pp.).</p> <p>5. Rakosy-Tican E. 2005. Plantele ameliorate prin metode biotehnologice – o speranță pentru agricultura țărilor sărace? Analele SNBC X: 39-48.</p> <p>6. Rakosy-Tican L. 2002. Impactul social al transgenezei la plante - aspecte etice și legislative. In: Cachiță-Cosma D., Rakosy-Tican L., Ardelean A (coordonatori). Lucrările celui de al X-lea Simpozion Național de Culturi de Tesuturi și Celule Vegetale, 10-11 noiembrie 2000 Cluj-Napoca, Risoprint Cluj-Napoca: 49-59.</p> <p>7. Rakosy-Tican L. 2002. Ingineria genetică și clonarea organismelor, In: Biologie - Pregătirea examenului pentru gradul II în învățământ, teme de specialitate și metodica predării disciplinei. A. Barna, I. Pop (coordonatori), Editura Albastră Cluj-Napoca, p. 117-134.</p> <p>8. Singer, P., 2006. Tratat de etică. Ed. Polirom, București.</p> <p>9. Soran V., Rakosy-Tican L., Ardelean A. 1993. Elemente de biotehnologie, Editura Mirton, Arad.</p> <p>10. Stermin, A.N., Rakosy-Tican, E., 2014. Etica reconstrucției ecologice. Studia UBB Bioethica, LIX, 1-2 (p. 39 - 44).</p> <p>11. Susanne C. 2003. Bioethics: from environment to bioengineering, the necessity of rational thinking. Studia Bioetica 1 (1):1-8 http://utopia.duth.gr/~xirot/BIOETHICS/Published by Laboratory of Anthropology - D.U.Th.</p> <p>12. Twine, R. 2010. Animals as biotechnology : ethics, sustainability, and critical animal studies. Ed. Earthscan, USA.</p>		
8.2 Seminar – teme de dezbateri	Metode de predare*	Observații
1. Bazele evolutive ale comportamentului etic. Se regăsește comportamentul etic și la alte specii de animale?	Referat urmat de dezbateri	

2. Plantele modificate genetic – stadiul actual. Speciile invazive, specii extinse. Ce sunt buruienile, care sunt caracterele specifice – cum poate deveni o plantă de cultură o nouă buruiană?	Referat urmat de dezbateri	
3. Diversitatea culturală și modul în care ea modelează etia. Există diferențe spațiale și temporale în ceea ce privește valorile etice?	Referat urmat de dezbateri	
4. Riscurile asociate eliberării în câmp a plantelor modificate genetic Riscurile pentru sănătatea umană prin introducerea în consum a organismelor modificate genetic. Probleme de etică privind modificările globale ale mediului .	Referat urmat de dezbateri	
5. Argumente pro și contra organismelor modificate genetic. Brevetarea și utilizarea genelor în cercetarea medicală.	Referat urmat de dezbateri	
6. Studiu de caz: Orezul auriu ”(“Golden rice”)	Studiu de caz – participare obligatorie	
7. Studiu de caz – o situație actuală cu o problemă axată pe etica de mediu.	Studiu de caz – participare obligatorie	
8. Etică și integritate academică – studii de caz	Studiu de caz – participare obligatorie	
9. Etică și integritate academică – studii de caz	Studiu de caz – participare obligatorie	
10. Etică și integritate academică – studii de caz	Studiu de caz – participare obligatorie	
11. Etică și integritate academică – studii de caz	Studiu de caz – participare obligatorie	
12. Etică și integritate academică – studii de caz	Studiu de caz – participare obligatorie	
13. Recuperare	Referat urmat de dezbateri	
14. Evaluare	Evaluare	

Bibliografie

Kerns T. Introduction to bioethics. <http://www.bioethicscourse.info/lecsite/ethicsintro.html>

Pence G. 2000. A dictionary of common philosophical terms. The McGraw-Hill companies, Inc. New York St. Louis San Francisco.

Post, S.P. (ed.), 2004. Encyclopedia of bioethics. Ed. Thomson, NY.

Rakosy-Tican E, Șofineți M. 2005. Plantele modificate genetic privite din perspectiva riscurilor pentru mediul înconjurător și sănătatea umană. Analele SNBC X: 30-38.

Rakosy-Tican E. 2005. Inginerie genetică vegetală – note de curs, Casa Cartii de Stiinta Cluj-Napoca, ISBN

973-686-704-8 (242 pp.).

Rakosy-Tican E. 2005. Plantele ameliorate prin metode biotehnologice –o speranță pentru agricultura țărilor sărace? Analele SNBC X: 39-48.

Rakosy-Tican L. 2002. Impactul social al transgenezei la plante - aspecte etice și legislative. In: Cachiță-Cosma D., Rakosy-Tican L., Ardelean A (coordonatori). Lucrările celui de al X-lea Simpozion Național de Culturi de Tesuturi și Celule Vegetale, 10-11 noiembrie 2000 Cluj-Napoca, Risoprint Cluj-Napoca: 49-59.

Rakosy-Tican L. 2002. Progrese recente în cercetările de transformare genetică a plantelor. Progrese în Biotehnologie (ARS DOCENDI), vol. 2: 37-50 -

http://www.bio.unibuc.ro/old/biochemistry/Enzimology/Pb02/04_pb02.pdf

Singer, P., 2006. Trata de etică. Ed. Polirom, București.

Soran V., Rakosy-Tican L., Ardelean A. 1993. Elemente de biotehnologie, Editura Mirton, Arad.

Stermin, A.N., Rakosy-Tican, E., 2014. Etica reconstrucției ecologice. Studia UBB Bioethica, LIX, 1-2 (p. 39 - 44).

Susanne C. 2003. Bioethics: from environment to bioengineering, the necessity of rational thinking. Studia Bioetica 1 (1):1-8 <http://utopia.duth.gr/~xirot/BIOETHICS/Published by Laboratory of Anthropology – D.U.Th>.

Twine, R. 2010. Animals as biotechnology : ethics, sustainability, and critical animal studies. Ed. Earthscan, USA.

Articole de specialitate actuale si pagini de internet (modificate conform noilor tendinte in domeniu)

* 45% din cursuri și laboratoare se pot desfășura online, pe platformele MS Teams sau ZOOM. Metodele de predare vor fi adaptate mediului online.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cursul are un continut similar cursurilor din alte universitati europene si din USA, este cu informatie adusa la zi si tine cont de niveluri diferite de pregătire
- Continutul cursului vizează aspecte teoretice legate de cele mai discutate teme de bioetica
- Prin activitățile desfășurate studenții au fost solicitați și au abilitați de a oferi soluții unor probleme și de a propune idei de îmbunătățire a situației existente

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoasterea continutului informational	Examen	50%
	Capacitatea de a utiliza informatia intr-un context nou		
10.5 Seminar/laborator	Deprinderi de sintetizare a informatiei din literatura pe o tematica data	Referate prezentate	20%
	Deprinderi de participare la un studiu de caz sau de pregătire a unui studiu de caz	Studiu de caz	15% + 15%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">• Cunoasterea a 50% din informatia continuta in curs• Cunoasterea a 60% din informatia de la seminar			

Data completării

27.01.2023

Semnătura titularului de curs

Şef lucrări dr. Alexandru STERMIN

Semnătura titularului de seminar

Şef lucrări dr. Alexandru STERMIN

Data avizării în departament

27.01.2023

Semnătura directorului de departament

Şef lucrări dr. Florin Crişan